

CF Net News

ซีเอฟเน็ต นิวส์

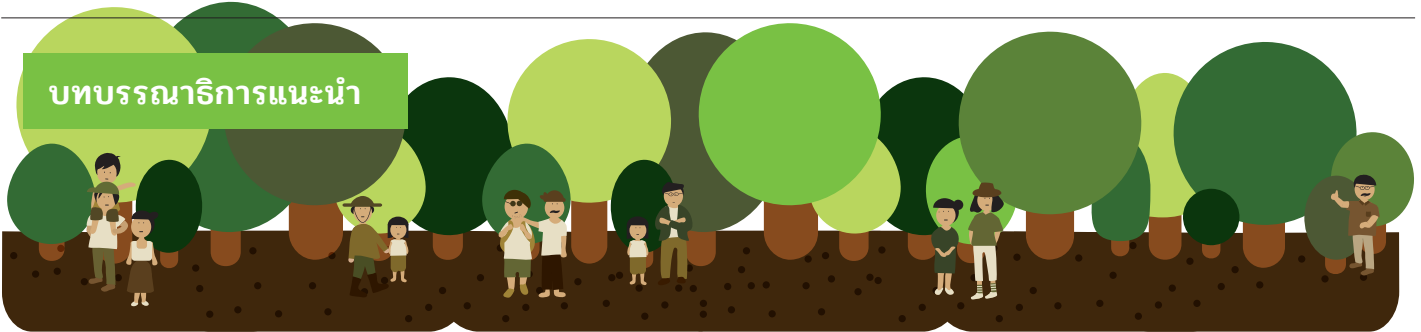
โครงการสนับสนุนโดยสหภาพยุโรป

ฉบับที่ 3 | Issue 3 | พฤษภาคม 2562

ข้อมูลข่าวสารและประสานเชื่อมโยงเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง

บทบรรณาธิการแนะนำ

อีกไม่นานเกินรอ “งานสมัชชาเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมืองระดับประเทศครั้งที่ 2” จะจัดในวันที่ 9-10 กรกฎาคม 2562 ที่กรุงเทพมหานคร โดยความอนุเคราะห์สถานที่จัดงานจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) นับว่าเป็นเวทีระดับประเทศของเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมืองที่กำลังจะหวนมาอีกครั้งในสถานการณ์ใหม่กระหน้าของกฎหมายป่าไม้ที่พรบ.ป่าชุมชน พรบ.ป่าไม้ฉบับที่ 8 พ.ศ.2562 และพรบ.อุทยานแห่งชาติ ที่เพิ่งจะผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) มาหมาด ๆ

จดหมายข่าวเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมืองฉบับที่ 3 ขอรับอาสาเป็นพื้นที่ทางความคิดสำหรับพี่น้องเครือข่ายฯ ชวนคุยชวนคิดเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ในช่วงเวลาที่กฎหมายยังไม่ประกาศใช้ ก่อเกิดคำถามต่อจังหวะก้าวต่อไปว่า ประชาชนจะตั้งรับกับกฎหมายที่ออกมาอย่างไร ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางระเบียบหรือกฎหมายลำดับรองอย่างไร ประเด็นสำคัญที่ควรหยิบยกเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายควรเป็นประเด็นใด และทิศทางการขับเคลื่อนเครือข่ายภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายและกฎหมายควรเป็นเช่นไร ก่อนที่กฎหมายจะประกาศใช้ยังมีเวลาเหลือประมาณหนึ่งปี หากจะถือว่าเป็นโอกาสสำคัญของภาคประชาชนในการเข้าร่วมแก้ไขปรับปรุงกฎหมายข้างต้น ก็นับว่าเป็นโจทย์ที่ท้าทายต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริง เราจะยกประเด็นกฎหมายและการเตรียมพร้อมมาคุยกันต่อในงานสมัชชาฯนี้ด้วย แล้วพบกันค่ะ

หากท่านใด มีบทความหรือข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง หรือ ต้องการรับข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง กรุณาติดตามได้ที่ www.facebook.com/recoftcinThailand/ หรือ www.recoftc.org/country/Thailand

ชุมชนต้องเตรียมความพร้อมอะไรบ้าง ต่อ พรบ.ป่าชุมชนที่กำลังจะประกาศใช้?

สืบ

เนื่องจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) มีมติเห็นชอบ (ร่าง) พระราชบัญญัติ ป่าชุมชน พ.ศ.การประชุมพิจารณาวาระ 3 ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 โดยร่างกฎหมายป่าชุมชน มีทั้งหมด 8 หมวด 104 มาตรา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการทูลเกล้าเพื่อลงพระปรมาภิไธย แล้วเสนอประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นกฎหมาย และประกาศใช้ต่อไป ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายดังกล่าวทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ชุมชนจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยชุมชนต้องมีการเตรียมความพร้อมที่สำคัญๆ อย่างน้อย 4 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 การทำความเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายที่สำคัญ รวมทั้งเงื่อนไขหลักการในการจัดการ และการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน ซึ่งปัจจุบันกรมป่าไม้ได้จัดทำเอกสาร “สร้างความเข้าใจเบื้องต้น กฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน” เผยแพร่ การเข้าร่วมเวทีทำความเข้าใจกฎหมาย ที่จัดโดยหน่วยงานต่างๆ

ประการที่ 2 การเตรียมความพร้อมในการทำแผนการจัดการป่าชุมชนทุกป่าชุมชน ไม่ว่าจะจัดตั้งใหม่ หรือ ที่ขึ้นทะเบียนอยู่แล้วต้องทำแผนการจัดการป่าชุมชน

ประการที่ 3 การเตรียมตัวแทนเพื่อเข้าไปอยู่ในโครงสร้างคณะกรรมการระดับต่างๆ เพื่อให้ได้ตัวแทนที่มีความรู้ความสามารถเข้าทำงานด้านป่าชุมชนที่จะเป็นตัวแทนที่สามารถสะท้อนความคิดเห็นแทนชุมชนได้อย่างแท้จริง จึงเป็นหัวใจสำคัญ

ประการสุดท้าย การมีส่วนร่วมในกระบวนการออกกฎหมายลำดับรอง อนุบัญญัติระเบียบต่างๆ กว่า 31 ฉบับ เป็นเรื่องที่สำคัญที่เครือข่ายป่าชุมชนต้องมีการตื่นตัว และให้ข้อคิดเห็นต่อกฎหมายลำดับรองเพราะจะระบุรายละเอียดในการจัดการป่าชุมชนในทางปฏิบัติ

ดังนั้นชุมชนและเครือข่ายป่าชุมชนในแต่ละแห่งจะต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนป่าชุมชนให้สอดคล้องกับแต่ละบริบทพื้นที่ และเป็นประโยชน์ต่อป่า ต่อชุมชนให้มากที่สุด จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

โดย ระเบียบ ภาว ฐานยวนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (รีคอฟ) แผนงานประเทศไทย
สนใจติดตามอ่านฉบับเต็มได้ที่ <https://bit.ly/2LDsCQF>

ป่าชุมชน ในมิติป่าพลเมือง ยุทธศาสตร์เชื่อมเมือง และชนบท

ขบวนการป่าชุมชนได้สร้างประวัติศาสตร์ป่าไม้ภาคพลเมือง ด้วยการคัดค้านสัมปทานไม้ นำมาสู่การพัฒนาแนวคิด รูปแบบ และการขับเคลื่อนนโยบายป่าชุมชนมาไม่ต่ำกว่า 30 ปี สามารถสถาปนาหลักการสิทธิชุมชนทั้งในรัฐธรรมนูญ และสร้างการยอมรับทางสังคม แต่หลังการเคลื่อนไหวของ ชุมชนยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการรวมศูนย์ อำนาจรัฐได้ ขณะที่ขบวนการป่าของคนเมือง ก็ยังเป็น หน่ออ่อนเริ่มต้น แม้จะเพิ่มบทบาทในการตรวจสอบอำนาจรัฐ แต่ก็ยังไม่สามารถยกระดับเครือข่ายให้มีพลังการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายได้

การสานพลังขบวนการป่าชุมชนและขบวนการป่าของคนเมือง จึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลง

เชิงโครงสร้าง และกำหนดวาระทางสังคมได้ ด้วยเหตุนี้ จึงเริ่มเกิดแนวคิด “ป่าพลเมือง” เนื่องจากแนวคิดในเรื่อง “พลเมือง” (citizen) มีนัยทางการเมืองที่กว้างขวาง ในด้านหนึ่งคือวางอยู่บนฐานของสิทธิมนุษยชน ดังนั้น การจัดการป่าชุมชนเพื่อการดำรงชีพเพื่อความมั่นคง ทางอาหาร รายได้ และเพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณี ก็เป็นสิทธิมนุษยชนบนฐานชุมชน ในอีกด้านหนึ่ง “พลเมือง” ก็ได้ให้ความหมายถึงการมีสิทธิในเชิงกว้าง ทั้งสิทธิ ในการมีสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ดี สิทธิที่จะเข้าถึง ทรัพยากรสาธารณะ มีส่วนร่วมกำหนด ตรวจสอบ และ ผลักดันนโยบายสาธารณะ นอกจากนี้ แนวคิด “พลเมือง” ก็ยังครอบคลุมทั้งประชาชนในภาคชนบทและภาคเมือง ครอบคลุมฐานชุมชนตามวัฒนธรรมไปจนถึงปัจเจกชน กลุ่มประชาสังคมอิสระ เจอนโยบายต่างๆ นำมาสู่ความเข้าใจ ต่อเป้าหมายความเป็นประชาธิปไตย และ ความเป็นการเมือง ของขบวนการป่าชุมชนและป่าคนเมืองที่เข้มแข็งขึ้น

“ประชาธิปไตยบนฐานนิเวศและทรัพยากร ต้องเป็น ประชาธิปไตยที่รับรองสิทธิในการจัดการทรัพยากร และการมีส่วนร่วมในการปกป้องนิเวศสาธารณะ โดยการ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและสังคม เกิดเป็นกลไกพหุภาคี เชิงสถาบันที่เปิดกว้างต่อการจัดการในหลากหลายรูปแบบ สร้างระบบการจัดการทรัพยากรร่วมที่ภาคีต่างเข้ามามีส่วนร่วม กำหนด และตอบโต้ของสังคมอย่างบูรณาการ ทั้งด้านนิเวศ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไปพร้อมกัน” ความเป็นการเมืองที่เป็นเป้าหมายและปมขัดแย้งที่ขบวนการ ป่าชุมชนและป่าพลเมืองมุ่งบรรลุก็คืออำนาจประชาชนในการ ปกป้องทรัพยากรสาธารณะเพื่อสิทธิมนุษยชน และประโยชน์ ร่วมของสังคมจากบริการทางนิเวศ เศรษฐกิจ สังคม จาก การจัดการป่าที่ยั่งยืน

โดยฤชญา บุญชัย มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
ติดตามอ่านสัมภาษณ์ฉบับเต็มได้ที่ <https://bit.ly/2HiGY52>

ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) ตู้ป.ณ. 1111 ที่ทำการไปรษณีย์เกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร 10903
โทรศัพท์ +66(0) 2940 5700 | โทรสาร +66(0) 2561 4880 | Thailand.info@recoftc.org
www.recoftc.org/country/Thailand | www.facebook.com/recoftcinThailand

ผู้รับ

สแกน QR Code เพื่อติดตามข่าวสารต่างของ CF-net

